

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Alegerile din Germania.

Sibiu, 13 Februarie n.

Balotagiile s'au făcut toate în Germania, și astăzi reichsrathul, care se pusese în împotrivire cu guvernul și-i respinsese budgetul pentru politica de colonii, e compus astfel, că guvernul german are motiv să se bucure. Majoritatea e pe partea sa, deși numai în reichsrath, nu și în țară. E adevărat curios, că opoziția parlamentară din Germania, compusă din ceice aparțin centrului (clericali), din socialdemocrații și din Polonii aleși, a întrunit la alegeri în imperiul întreg 5,895,000 voturi, pecând partidele celelalte, din cari se compune majoritatea guvernului, au primit împreună numai 4,962,000 voturi.

Dintre partidele din opoziție, Polonii au eșit întârșiți cu patru mandate, centrul asemenea întârșit cu 7 mandate, însă socialdemocrații au eșit bătuți rău. Au pierdut 36 mandate din 79, câte au avut în reichsrathul trecut. Cauza ar fi, — zic ei, — lipsa de organizare bună, și chiar și lipsa de conducător bun, pentru că *Bebel*, șeful lor, cu toată că e un cap luminat și orator excelent, e acum bătrân, nu mai are elasticitatea cerută și nici energia necesară pentru a impune și a ține strânse în mână frânele conducerii de partid.

Nime nu s'a bucurat de căderea socialistilor atât de mult ca împăratul Wilhelm însuși, care le declarase de mult război. Și aceste bucurii și-a și dat exprimare pe față. Când adevărat se știa rezultatul balotagiilor în Berlin, multe de oameni s'a dus la palat, pentru a manifesta. Împăratul nu eră acasă, lumea însă i-a așteptat cu răbdare sosirea, până pela orele 12 și jumătate din noapte. Atunci sosind acasă dela o conferință ținută la societatea de electricitate din Berlin, im-

păratul s'a arătat mulțumii la fe-reastră, împreună cu împărăteasa. Cei de jos i-au primit cu sgomotoase urale, cărora împăratul le-a pus capăt cu un puternic „*silentium*”, după care a urmat apoi o scurtă vorbire, rostită cu un glas puternic.

„Vă mulțămesc domnilor, — zicea împăratul, — pentru omagiile cari mi-le-ați adus și pentru aceea, că v'ați făcut datorința națională. Mă alătur la cuvântul cancelariului imperiului meu *Bülow*, care a zis, că Germania poate călări, dacă o pune cineva în șea. Noi voim, nu numai să călărim, ci să călcăm în picioarele cailor tot ce ni-se pune în cale. Lăsați-mă să închei cu un cuvânt de poet, pe care-l spune *Kolvitz* marelui principe electoral în piesa lui *Kleist*: „Principele de Hamburg”.

„Nu te impoartă dragă regula după care dușmanul se bate, când se află înaintea ta, plecându-și toate drapelele. Regula care-l bate este cea mai sublimă. Am învățat arta de a învinge. Acum cunoaștem arta ca să învingem, și avem darul ca s'o exerciem și de aci înainte...”

Cred că aceste cuvinte au o deosebită însemnătate și pentru ziua de astăzi, și sper, că n'a fost numai un avânt patriotic...”

Discursul împăratului a fost întrerupt de mai multe-ori de aplauze furtunoase, între cari părechea imperială s'a retras, și a apărut la fe-reastră moștenitorul de tron, salutat de asemenea cu ovațiuni. Ziarele din Berlin constată faptul, că dela 1848 n'a vorbit domnitorul Prusiei poporului de pe balconul palatului domnesc, și că peste tot, Domnitor n'a vorbit poporului la miezul nopții, din fereastra palatului.

De aci se vede importanța pe care o dă împăratul Wilhelm faptului, că socialiștii au eșit rău decimați din alegerile din urmă. Era adevărat fatal pentru Maiestatea Sa, dacă din întâmplare socialiștii intrau mai tari în reichsrath decât în

trecut, și formau ei partidul cel mai mare parlamentar, partid *guvernamental*, de care împăratul trebuia să țină cont la compunerea guvernului, același împărat, care până aci îi tractă pe bieții socialiști ca pe o bandă de hoți, de tăciunari, ca elemente periculoase pentru imperiul german.

De primejdia de a-și alege sfetnicii și dintre socialiști a scăpat însă împăratul Wilhelm pe multă vreme. Pentru că partidul socialdemocrat din Germania cu greu se va mai reculege. Ba se pare, că înfrângerea pe care au suferit-o socialiștii în Germania, e începutul unei înfrângeri generale pentru socialiști. Ceea ce e ușor de înțeles. Lumea nu se lasă să fie orbită pentru totdeauna, ci numai pe o vreme oarecare, după care se desmetește și începe să vadă bine. Incepe deci să înțeleagă lumea și aceea, că oameni cari neagă puterea divină, cari perzecută biserica și așezămintele ei, nu respectază dreptul asupra averii câștigate cu multă sudoare, ci cer împărțirea bunurilor între toți de o potrivă, — harnici și leneși — nu pot să facă o politică bună, corectă, cinstită și morală. De aceea, le întoarce spatele. A început Germania, ca mai înaintată în cultură, și vor continua celelalte state, mai curând ori mai târziu. Pentru că așa e rostul și legea în lume, tot ce nu e moral să sufere înfrângere și să dispară.

Salarele învățătoresți.

Sâmbătă a ținut ședință casa magnaților, pentru a vota guvernului budgetul pe anul curent. Cu această ocaziune a declarat domnul ministru de culte și instrucțiune publică, contele *Apponyi*, răspunzând unui orator, că legea despre îmbunătățirea salarelor învățătoresci o va prezenta în curând parlamentului. (După o știre mai nouă, încă în cursul săptămânii acesteia). A mai spus domnul ministru, că în privința întregirii salarelor, învățătorii dela școalele confesionale vor fi puși pretutindenea pe picior egal cu învățătorii dela școalele de stat.

Compatibil ori incompatibil?

Fostul comite suprem, deputat dietal și secretar de stat, *Lakabffy Imre*, arată într-un articol lung, publicat în ziarul „*az Ujság*”, că prezidentul comunității de avere din Caransebeș e funcționar comunal, supus autorității comitatene și guvernului, din partea cărora poate fi tras la răspundere, eventual suspendat și amovat, prin urmare, deputăția nu e compatibilă cu postul ce-l ocupă domnul *Burdia* ca prezident al comunității de avere din Caransebeș, și comisiunea a greșit când l-a declarat *compatibil*. Așa stabilește adevărul dl *Lakabffy*, pe baza legii comunale și a statutului adus pe vremea când dsa era comite suprem în comitatul Caraș-Severin și comisar guvernial peste comunitatea de avere din Caransebeș. Părerea noastră însă e, că comisiunea n'a greșit de loc, ci a greșit tocmai dl *Lakabffy*, atunci când a estins puterea comitatului, ca autoritate disciplinară, și asupra comunității de avere din Caransebeș, la ce n'a avut nici un drept, pentru că comunitatea de avere e o corporațiune cu totul independentă, neastărnătoare de comitat, dovadă și faptul, că comitele suprem din fruntea comitatului controlează mersul afacerilor la comunitatea de avere, nu ca comite suprem, ci ca *comisar guvernial*, cu numire și misiune specială. Și dl *Burdia* și-ar câștiga mari merite pentru instituțiunea în fruntea careia se află, dacă va căuta să exponeze *cassarea* statutelor, cari la timpul său au fost octoate comunității de avere din Caransebeș și în contra cărora cei în drept au dus luptă destul de energică, însă zadarnică.

Alt iubilaeu.

Am dat știrea, că cei din Austria vor aranja în anul viitor o expoziție, din incidentul împlinirii anului al 60-lea, de când Maiestatea Sa e împărat al Austriei. Expoziția va fi de două feluri: *iubilare* și *internațională*. A început acum și presa maghiară să facă propagandă pentru aranjarea unor festivități mai mari în cursul anului acestuia, când se împlinesc 40 de ani dela încoronarea Maiestății Sale, ca Rege al Ungariei. Probabil, că și guvernul n'a ocupat cu chestia aceasta, dar în public n'a străbătut încă nimic cu privire la planurile și programul după cari se vor aranja festivitățile.

FOIȘOARĂ.

In jurul „Revistei teologice”.

(Fine).

Mai spune N. *Foișior*, că „datoria revistei este, să contribuie ca biserica noastră națională să fie ridicată la un nivel mai înalt, așa încât să devie o putere culturală națională”. Iar revista zice așa: „vom dedica silințele noastre ridicării nivelului cultural al clerului parohial... ca să poată deveni apostoli devotați ai altarului și cultului românesc, iar prin ridicarea culturală a clerului parohial să ne întărim instituțiunile bisericesti-culturale de o parte, iar de alta, ca și masa mare a bisericii, credincioșii — biserica ascultătoare — încă să se înfrupteze și mai mult de roadele unei munci tot mai intensive a unei apostolii conștie de sine și de rostul său sacramental și cultural. Aceasta e unica modalitate sigură, ca biserica să-și poată rezolvi și problema sa specifică: spirituală-morală și culturală, care fi este problema de căpetenie”. Credem că

aceasta e atât de luminat spus, încât nu era nevoie s'o mai spună nimenea, dacă ar fi fost cu băgare de seamă la cetirea revistei.

Să mergem mai departe. Dl *Foișior* continuă așa: „Și tocmai în vederea acestei probleme — adevărat cea culturală-națională, — e clar, că dela o revistă teologică bună se așteaptă să fie mai mult bisericască decât științifică, tocmai pentru a-și putea împlini chemarea sa mai bine”. Aici ne oprim. Că nu ar fi adevărată într-o câțva această afirmație, nu o tragem la îndoială.

Dar în numărul de Crăciun al „*Tribunei*” din Arad, tot dl Onisifor Ghibu (N. *Foișior*) a publicat un articol despre „trei reviste bisericesti” apărute în Arad, și în care spune alteceva. Articolul este un fragment din studiul complex intitulat: „*Ziaristica bisericască la Români*”, studiu care după cunoștința noastră a fost premiat la universitatea din București. El este deci rezultatul unei frământări și munci serioase și îndelungate, trecut prin prizma critică a judecării subiectului. Vorbind despre cele trei reviste arădane, încheie astfel: „Pentru preoțimea noastră

de azi, în vederea ridicării nimbului bisericii, ca o instituție per eminentiam culturală, ne trebuie mai mult decât s'a dat prin aceste reviste, cari sunt singura hrană sufletească pentru preoțime, în ce privește biserica. Ne trebuie în Arad, ca și în celelalte centre bisericesti, reviste teologice științifice, cari să facă din preot un om de știință, înțelegător de aproape al chemării sale sub toate raporturile”.

Nu mai citez, contrazicerea e evidentă. Oare cum să împacă afirmația din acest studiu serios, cu cea din ziarul „*Lupta*”, citată mai sus?... A cere, ca preotul român să nu fie „om de știință” este mai mult decât nelogic. Sau poate că dl Ghibu înțelege altcum „știință”? Bine, dar atunci cum spune, că revistele teologice să fie totuși științifice, iar în „*Lupta*” cere ca „*Revista teologică*” din Sibiu să nu fie științific, ci mai mult bisericască? Și asta abia după o lună, dela afirmația din „*Tribuna*”.

E foarte caracteristic deci, că în decurs de o lună să-și schimbe cineva vederile atât de mult în judecarea aceluiași lucru, care și înainte și după o lună se află în aceleași împrejurări. De sigur, că

n'am putea presupune, că vederile altui om în aceeași chestie să fi contribuit și la schimbarea vederilor dlui Ghibu în măsură atât de mare, în un timp relativ foarte scurt.

Însă și dl N. *Iorga* a scris în nr. 69 al „*Neamului românesc*” câteva rânduri asupra „*Revistei teologice*”, în cari spune hotărât, că viața noastră bisericască trebuie să țină locul întâiu al revistei, iar știință să se facă mai puțină. Tocmai pe tocmai, așa spune și dl Ghibu. Atunci cum rămânem cu afirmația de mai sus? Explicația e ușoară. Dl *Iorga* a scris la 4 Ianuarie, iar dl Ghibu a scris în „*Lupta*” la 19 Ianuarie, aceleași lucruri. Doar nu cumva, neputând fi vorba de o influențare a vederilor, s'ar putea atunci cita aici vorba latinească: *Magna ingenia conveniunt*?... Lucrul e deci, cât se poate de clar. Dl Ghibu a vorbit în două rânduri, cu foarte puțină diferență de timp, asupra aceluiași lucru, în două feluri, foarte deosebite.

Sfătuitorii să ne cam rămână deci pe acasă. Noi suntem de convingerea, că cei dela „*Revista teologică*” înțeleg pe deplin rostul ei, și vor căuta să facă din ea un

Cronică bisericească.

Sărbătoarea întâmpinării Domnului nostru Isus Cristos.

Sărbătoarea aceasta se petrece în aducerea aminte a mai multor fapte din istoria sfântă, cari stau în legătură. Drept-aceea a și primit felurite numiri, după cum adecă la sărbarea ei s'a luat în considerare mai mult una sau cealaltă din faptele respective.

Faptele, cari au dat ansă la instituirea sărbării, sunt următoarele: După legea lui Moisi era fiecare femeie, care naște un prunc, necurată 40 de zile, iar dacă naște o pruncă, 80 de zile; și plinindu-se acest timp, trebuia în locul cel sfânt să aducă un miel de un an curat pentru arderea de tot și un pui de porumb sau o turturea, pentru păcat, înaintea cortului mărturie la preot și rugându-se acesta o curăția pe ea. Iar neavând femeia din cauza sărăciei miel, trebuia să aducă două turturele sau doi pui de porumb, unul pentru arderea de tot și altul pentru păcat și rugându-se pentru ea preotul o curăția (III. Moisi 12, 8).

Acestei legi s'a supus și sf. Maria (Luc. 2, 22), venind la templu și aducând sacrificiul prescripționat, adecă două turturele. De aici a primit sărbătoarea noastră în biserica romanc-catolică numele „curățirea sf. Mării” (festum purificationis B. M.), numărându-se la sărbătorile Maicei Domnului.

La noi sărbătoarea aceasta se numără între sărbătorile Domnului, preamărindu-se în ziua aceasta cu deosebire aducerea lui Isus în templu. După o altă lege a lui Moisi (II. Moisi 13, 2) era adecă în aducerea aminte de crucea primogeniturilor israelitene în Egipt fiecare întâiu născut al israelitenilor consacrat serviciului Domnului, dela care obligat trebuia, predându-se îngrijirea pentru serviciul divin mai apoi seminției lui Levi, să fie răscumpărat cu bani (IV. Moisi 18, 15). Și orânduiri acesteia s'a supus sf. fecioară (Luc. 2, 22, 27) spre a corespunde cu privire la Isus tuturor pretensiunilor legii. Ea a adus așadar pe Isus în templu și l-a răscumpărat. Drept aceea apare sărbătoarea aceasta sub numirea de „aducerea sau prezentarea lui Isus în templu”.

La această aducere s'au întâmplat următoarele: În zilele acele trăia în Ierusalim un bătrân drept și pios, cu numele Simeon, care dela spiritul sf. primise promisiunea, că nu va gusta moartea până ce nu-l va vedea pe unsul Domnului. Intrând Maria cu pruncul în templu, a cunoscut Simeon îndată, că acela este Mântuitorul lumii. Luă pruncul în brațe și binecuvântând pe Dumnezeu, vesti profetic, că pruncul va fi „lumină spre descoperirea neamurilor și mărirea poporului Israel”.

Împreună cu dreptul Simeon se învrednici a-l întâmpina pe Domnul și pro-rocița Ana. Ea era văduvă, avea ea la

84 de ani, nu se depărta de biserică, ci cu posturi și cu rugăciuni servia lui Dumnezeu ziua și noaptea. Și venind într'aceeași oră lăudă pe Domnul și vorbia de dănsul tuturor celor ce așteptau mântuirea în Ierusalim. (Luca 2, 25—36). Dela întâmplarea aceasta a primit sărbătoarea noastră numele „Întâmpinare”, pentru că aducând prea sfânta maica Domnului și Iosif pe Isus la biserică, Simeon îl întâmpină aici. Numirea aceasta era în biserica greacă dominantă, întrebându-se astăzi în biserica ortodoxă indecomun.

Relativ la întrebarea, când a început a se sărbădi această sărbătoare, nu se poate spune nimica cu siguranță, lipsind în privința aceasta mărturii pozitive. Înainte de secolul V. nu se face amintire de sărbătoarea noastră, nici în scrierile părinților grecești, nici în ale celor latini, căci cuvântările pentru întâmpinarea Domnului, cari provin sub numele lui Metodiu, Ciril din Ierusalim, Ioan Chrisostom și Grigorie din Nyssa, sunt fără doar și poate neautentice și aparțin unui timp cu mult mai târziu. Se pare că sărbătoarea noastră s'a introdus primată pe la mijlocul secolului V. sub împăratul Marcian, și anume, în biserica din Ierusalim. Presupunerea aceasta se bazează pe un loc al lui Ciril din Seythopolis (în vita Theodosii Cœnobiarchae), pe care-l induc Leo Allatius în observările sale la Metodiu (Leo Allat. annot. in Method. p. 344). Alte biserici din împrejurime se pare că au urmat curând exemplului bisericii din Ierusalim, așa că în urmă sărbătoarea noastră a ajuns până la Antiochia, unde după raportul lui Cedren (Cedrenus compend. hist. pag. 366) s'a introdus sub împăratul Iustin (450—527) în anul 526.

Ivindu-se nu mult după aceasta (541) în Constantinopol și în părțile învecinate o epidemie cumplită (Evagrius, h. eccl. L. IV. c. 29) și adăugându-se și altă calamitate, adecă un cutremur mare de pământ, care amenința cu sfărșmare cetatea Constantinopolei, a instituit în acest timp de urgie și de frică generală împăratul Iustinian sărbarea solemnă a întâmpinării Domnului, urmând poruncii lui Dumnezeu, care descoperi unui bărbat pios, că calamitățile de care e bântuită țara vor înceta, dacă se va institui sărbătoarea Întâmpinării Domnului.

În acest mod s'a introdus sărbătoarea noastră, care mai nainte era o sărbătoare locală sau particulară pentru Ierusalim și Antiochia, în întrebuintare generală, în toată biserica grecească, cum ne raportează Nicephorus Callixtus în istoria sa bisericească (L. 17 c. 28).

În biserica romană s'a introdus sărbătoarea noastră în anul 494 de papa Gelasiu, cu intențiunea, de a delătura solemnitățile păgâne ce din ansa lustrațiunilor îndatinau a se sărbădi de păgâni în luna lui Februarie, sau mai vârtos a le prefăce în solemnități creștine. În luna lui Februarie se țineau, adecă în Roma, în onoarea ze-

ului Pan lupercaliile și se serbau solemnități de lustrațiune și curățire, de unde și luna lui Februarie (luna de curățire) își are numele (februarie—purgare). Cu ocaziunea aceasta se făcea procesiune cu luminări arzătoare și făclii. Spre a prefăce aceste ceremonii păgâne în sărbări creștine, i-se oferă lui Gelasiu ocaziunea cea mai potrivită în sărbarea curățirii sf. Mării, care cădea chiar în luna romană de curățire, și la care acuma în orient se întrebuintau luminări arzătoare, se vede că cu privire la cuvintele dreptului Simeon, că Mântuitorul va fi „lumină spre descoperirea, luminarea neamurilor”. Această sărbătoare, care în biserica romano-catolică se numără, cum am amintit mai sus, la sărbătorile Maicei Domnului, se chiamă și festum candelarum sive luminum, das Fest der Lichtmesse, der Lichtweihe sau Mariä Lichtmess. (Candel'a).

Românii gr. ort. din Budapesta.

În procesul intentat bisericii grecești din Budapesta din partea Românilor gr. ort. din capitală, s'a mai făcut în zilele trecute ascultare de martori, și acum se studiază voluminosul dosar, pentru că în curând tribunalul regesc din Budapesta să poată aduce sentință cu privire la cererea Românilor.

Românii gr. ort. din Budapesta însă și până la terminarea procesului au rugat pe domnul ministru de culte și instrucțiune publică, în o rugare prezentată Vineri, săptămâna trecută, ca să le permită ținerea serviciului divin în limba lor și prin preotul lor în biserica grecească, care e comună, greco-română, iar statutul de organizare al Grecilor să nu-l aprobe, până nu se va termina procesul.

Rugarea, semnată de domnul Dr. Alexandru Mocsonyi, și prezentată dlui ministru prin o deputațiune condusă de dl Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, e de cuprinsul următor:

Excelența Voastră! Domnule ministru! Preagrațioase Doamne!

Din actele aflătoare la Excelența Voastră se poate vedea, că la comunitatea bisericească greco-ortodoxă din Budapesta, numită „greco-valahă”, a cărei biserică și avere nemiscătoare, după cum arată alăturatul extras din cartea funduară, e și astăzi trecută pe numele acestei comunități de diferite limbi, a existat cu începere dela 1808 o desăvârșită paritate de drept și de limbă, deoparte între credincioșii de limbă greacă, de altă parte între cei de origine valahă (română), și acest status quo legal, existent de 80 ani, a fost conturbat abia prin cunoscutul conclud al sinodului bisericesc ținut în anul 1888, prin care credincioșii de origine macedo-română au fost eșchiși din comunitatea de drept.

Antecesorii Excelenței Voastre în ministeriu nu s'au simțit îndemnați să casseze acest conclud și să restabilească, pe cale administrativă, o ordine de drept existentă de secole în biserică, ci au aflat de bine să ne îndrume pe noi la proces cu privire la pretenziunile de drept, și anume, pe baza §-lui 1 din articolul de lege XXV din anul 1881.

În legătură cu aceasta, antecesorul Excelenței Voastre s'a îndurat prin înalta ordinațiune din 1888, numărul 48,240, să declare, la rugarea decedatului Antoniu Mocsonyi și consoții săi, că dacă se va începe procesul, va griji să se afle un modus vivendi, astfel, ca până la terminarea finală a procesului, cei de limbă română să-și poată alege preot și să se poată folosi de liturgia română.

Intr'acestea, majoritatea sinodului, compusă în mod meșteșugit, s'a apucat să facă statute, al căror proiect a fost prezentat antecesorului Excelenței Voastre, conțelui Csáky Albin, spre aprobare; dar acesta prin ordinațiunea din 1892 numărul 9569 a denegat aprobarea, declarând, că: „aprobarea statulelor rămâne decamdată în suspens până atunci, până nu dovedește comunitatea bisericească, cumcă amintitele chestii de liturgie sunt rezolvate în mod final față cu

părțile nemulțumite, fie pe calea învoelii, fie prin sentință judecătorească.”

Această declarație de mare preț, e tot atât de justă, pe cât de naturală, ținându-se în vedere, că raporturile de drept interne și speciale ale bisericii până atunci nici nu pot să fie regulate pe cale administrativă, până când chestiile fundamentale de drept, cari formează substratul procesului, nu-și află rezolvarea principiară.

Trebue să mai amintim, că credincioșii de limba română, cari nu sunt primiți în sinul bisericii improcesuate din partea noastră, pentru că să nu fie lipsiți de serviciul divin oficiat în limba lor proprie, înainte cu câțiva ani, rezervă du-și toate drepturile cu privire la biserica din proces, s'au organizat în mod provisoriu, formând o comunitate bisericească separată, și ascultă serviciul divin în localitate privată (VII., strada Holló, numărul 8), până atunci, până când li-se va da dreptul să-și ocupe locul de nou în vechia biserică comună.

Subscrișii, parte membri activi ai comunității bisericești (anume, Vincențiu Babeș, Alexandru și Zeno Mocsonyi), ori urmași de ai acestora (George Szerb, Antoniu Mocsonyi, Emil, Titus și Cornel Babeș și alții), parte locuitori în Budapesta de lege gr. ort. și de limbă română, însă neacceptați ca membri ai comunității bisericești, cari cu toate acestea sunt îndreptățiți să fie membri și se exercieze drepturile de membri, am înaintat în 1905 sub numărul 25.525 rugarea alăturată în copie, cerând cu privire la biserica decretarea comunității de drept și de avere, în contra cărei cereri s'a dat însă excepție cu privire la cercul de competență, spunându-se, că după punctul 1 și 2 din cererea noastră finală nu se referă la chestii de avere, nu e competență judecătoria delegată, ci chestia aparține competenței autonome a bisericii însăși. Excepția însă a fost respinsă din partea Curiei, după cum arată hotărârea alăturată, și competența judecătorei a fost stabilită cu privire la toate punctele din cererea noastră, iar procesul e în curs.

Această stare a lucrului o aducem cu onoare la cunoștința Excelenței Voastre și ne rugăm:

1. Că pe baza ordinațiunii citate mai sus, numărul 9569 din 1892, să binevoiți a ține în suspens aprobarea statulelor până la terminarea procesului aflător în curs.

2. Că, având în vedere, cumcă fiii membrilor comunității bisericești, după cum s'a arătat aceasta și în rugarea înaintată Excelenței Voastre prin Dr. Emil Babeș și frații săi în 1902 sub numărul 24.028, conform principiilor fundamentale ale dreptului bisericesc au să fie conziderați ca membri născuți ai bisericii, iar statutele ce se intenționează a se compune, neavând putere retrogradă, nu pot se atinge astfel de drepturi câștigate: să binevoiți a ordona, ca membrii existenți, respective urmașii legali ai membrilor decedați, să fie trecuți necondiționat și fără amânare între membrii comunității bisericești.

3. Că în înțelesul ordinațiunii din 1888 numărul 48.240, după ce am arătat, că procesul e intentat, să binevoiți a stabili un modus vivendi provisor, astfel, ca cei de limba română dintre gr. ortodoxii din Budapesta, cari n'au biserică proprie, până la finalizarea procesului se poată ține în biserica comună serviciu divin prin preotul propriu și în limba proprie.

Recomandând atențiunii Excelenței Voastre justa noastră rugare, am rămas cu deosebită stimă. Ai Excelenței Voastre devotați: Alexandru Mocsonyi și consoții.

Domnul ministru de culte și instrucțiune publică, contele Apponyi, a primit cu multă afabilitate deputațiunea Românilor gr. ort. din Budapesta în culoarele dietei, și a promis, că va studia chestia, iar rugarea o va rezolva după drept și dreptate.

factor cultural puternic, folositor preoțimei noastre. Și nu vor respinge nici îndrumările, când ele vor veni dela oameni competenți și cu înțelegere adevărată. Dar, că pentru studii generale mai amănunțite, n'ar fi sosit încă vremea la noi, și că n'am avea nevoie de interpretările canonice, pe motivul, că sunt „pline de sofistării”, după cum spune dl Foișior, care de altceua e în contradicție cu Onisifor Ghibu, cel din „Tribuna”, nu prea e adevărat. Precum nu este temeinică nici afirmația aceluiaș, că nu suntem, încă nici în acest secol al XX-lea, pentru discuții științifice, ceea ce iarăși răstoarnă tot Dsa în „Tribuna”. Deci n'avem să-l luăm chiar așa de scurt. Atâta însă stă, că dela dl Ghibu, care este un tinăr serios și cu bune pregătiri, așteptăm să fie cu mult altceua, decât s'a prezentat acum în chestia judecării „Revistei teologice” și a revistelor bisericești peste tot. Că numărul întâi cuprinde și oare cari lacune, e prea adevărat. Pe acestea însă redactorii le vor îndrepta pe încetul. Că unele articole nu ne mulțămesc pe toți, e firesc. Prea din cale afară științific este, de ex. „Critica biblică mai înaltă”; dar el poate fi folositor clericilor de prin seminarii și

oamenilor de specialitate, uneori chiar și pentru preoții din generația mai nouă, dintre cari mulți poartă interes pentru știința teologică. Atâta ne permitem să spanem și noi de încheiere cu dl Iorga, că un loc însemnat să-l țină „rubricile permanente”, din cari să afle cetitorul ceia ce se petrece în toate ținuturile bisericești ale României, iar rubrica dărilor de samă să fie mai întinsă și mai adâncită. Iar limba, mai ales a unor articole, să fie mai îngrijită și mai românească, să nu se miște o propoziție în fraze de zeci de rânduri, pentru că aceasta îngreuiază nespun de mult înțelegerea corectă a lucrului, și mai ales când s'ar folosi în tractate dogmatice, ar face imposibilă orice pricepere. Pentru că revista urmărește și scopul propovăduirii unei limbi curate, a celei frumoase limbi a vechilor noastre cărți bisericești, care ar trebui să-și câștige locul întâi în „Revista teologică”.

Vremea va dovedi, că întru cât silințele conducătorilor ei au fost vrednice de sprijinul oamenilor cinstiți, prin jertfa banului și a muncii.

Ion Crainic.

Din România.

Ziua Uirii. Marea sărbătoare națională din 24 Ianuarie v. când s'a făcut unirea principatelor române sub un singur domnitor, s'a serbat pretutindenea în România cu însuflețirea reclamată de importanța zilei. La București a ținut domnul profesor universitar D. Onciul o conferință publică în sala Atheneului, ear în Craiova a fost aranjat un festival foarte succes, dat la teatrul național. A cântat corul mixt și orchestra, apoi a cântat doamna *Veturia Tritean* din Sibiu, și în urmă a ținut domnul N. Iorga o conferință despre „Craiova în anul Uirii”. Festivalul s'a încheiat cu „Deșteaptă-te Române”, cântat nu numai de cor, ci de întreaga asistență.

Conferința dlui ministru Disescu. Domnul ministru al instrucției publice din România, C. Disescu, a ținut săptămâna trecută o conferință publică la teatrul național din Iași, în fața unui public numeros și distins. A vorbit despre „Femei și războiu”, stabilind rolul femeilor în cas că izbucnește un războiu. A vorbit cu multă însuflețire și laudă despre *Carmen Sylva*, Regina României, și despre celelalte femei române, cari în 1877, cu ocaziunea glorioasă războiului pentru neam, au făcut pe mamele răniților. Frumoasa conferință a fost încheiată cu cuvintele *Carmen Sylvei* dintr-o frumoasă cugetare: „E mult mai frumos a scăpa oameni din mâna morții, decât ai da pe mâna morții.”

Academia română a ținut Vineri ședință ordinară sub presidenția Domnului I. Kalinderu, care a anunțat încetarea din viață a membrului *Vincențiu Babeș*, mort în Budapesta. Și-a exprimat regretele, că din cauza depărțării mari Academia n'a putut fi reprezentată la înmormântare. A depus însă coroană pe sicriul decedatului. A intervenit pe cale telegrafică la membrii Academiei mai aproape de Budapesta (Telu, Viena, Dr. At. M. Marienescu, Sibiu, și Iosif Vulcan, Oradea-mare), dar din nefericire, toți erau suferinzi. A făcut apoi o biografie amănunțită a regretatului academician, vorbind despre activitatea sa ca ziarist, politician, pe terenul bisericesc școlar, și ca membru al Academiei.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători, întâmpinarea Domnului, numărul proximal al fetei noastre va apărea Luni după amiază.

Darul regelui. Maiestatea Sa regele a donat comunei bisericești Săcătura (com. Solnoc-Dobâca) 200 de coroane din caseta proprie, pentru zidirea bisericii de acolo.

Dr. Carol Lueger, primarul Vienei, s'a îmbolnăvit de nou. Zilele trecute starea sănătății sale era foarte îngrijitoare, așa, că la cererea proprie a fost împărțit cu cele sfinte. Papa dela Roma i-a trimis prin nuntial său din Viena binecuvântarea papală, cu următoarele cuvinte: „Papa roagă cerul să acorde lui Lueger clemență pe care a meritat-o cu prisosință”. Telegrama ultimă spun, că starea sănătății popularului primar al Vienei s'ar fi îmbunătățit puțin.

Instalarea episcopului Dr. Friedrich Teutsch Instalarea episcopului ev. luth. de aici, după cum anunță S. D. Tagblatt, va fi numai în toamnă

Dela cassa archidiecezană. Doamna văd. *Aneta Zehan n. Popp*, a donat, — în memoria mult regretatului ei soț *Vasilie Zehan*, — în favorul gimnaziului din Brad, — 20 coroane. Parohul *Ioan Popp* din Brădești, donează în favorul bisericii catedrale din Sibiu 10 cor., — și în favorul gimnaziului din Brad 10 cor. — în total 20 cor.

Achitat. Din Cluj primim știrea, că Luni s'a pertractat acolo procesul „Unirei”, pentru agitație. Acuzatul *Zehan*, preot gr. cat. a fost achitat.

Liturgie catolică-orientală. În Paris preotul catolic al vechii biserici a Barnabitorilor, abatele Roussin, s'a întovărășit cu arhiepiscopul Villette, care a fost sfânt

archiepiscop al Orientului de către patriarhul Antiochiei și au ținut o liturgie catolică-ortodoxă. Serviciul divin a fost turburat de catolici fanatici, cari însă la intervenția poliției au fost deși afară. Noua biserică s'a mai numește și biserică apostolică. Incepând în urma conflictului Papei cu republica francă, a să ivi schisme și reformele, unii savanți francezi au luat măsuri, ca să se înființeze temple ale religiei raționale. — Cine știe în ce haos religios va mai ajunge Franța?!

Hymen. *Ionel Vințelariu* locotenent în regimentul 43 ces, și reg. de infanterie în Caransebeș anunță cununia sa cu dsoara *Elena Marin*, care se va sărba în 17 Februarie st. n. la orele 11½ a. m. în catedrala gr. or. rom. din Caransebeș.

— *Ioan Popa*, teolog absolut și *Alexandrina Nicolescu* anunță căsătoria lor religioasă, care se va celebra în biserica gr. ort. din Mestehaza la 4/17 Februarie a. c. orele 3 d. a.

La Port Arthur Iaponezii au ridicat două monumente frumoase întru memoria soldaților ruși și japonezi căzuți și îngropați aci în timpul asediului.

Un maniac religios a fost găsit vagabondând pe stradele și mai ales prin mahalalele orașului Iași din România. Dus la poliție a spus călăușă *Nistor Ștefan*, și e originar din — Sibiu.

La fondul de 20 fileri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare a mai dăruit *Nicolae Lazar*, ziler, în amintirea soției sale *Lina Lazar n. Pescariu*, 1 cor., O. S. 5 cor., *Ernil Borcia*, funcț. la banca „Transilvania”, *Candid Bărsan*, notar, Săliște, amândoi câte 20 fileri și *Vic. Tordășianu* asesor conzistorial 10 fileri.

Minune mare. Din Haga se scrie, că într'un mic sat, lângă Breda, s'a petrecut o minune curioasă. În căsuța unui cantonier de cale ferată au intrat adevărat, nu se știe cum, patru gloanțe cari, după ce au rătăcit de-a lungul tavanului odaiei, s'au ciocnit în cele din urmă, și au explodat, una câte una, producând o flacără mare. Dar cum s'a stins flacăra, în punctul unde se întâlneau gloanțele, a apărut un crucifix. Nevasta cantonierului, care se află în odaie, a căzut în ghemunchi și a început să se roage cu căldură. La puțin timp a venit acasă și bărbatul, care, văzând crucifixul atârnat în aer, a întins mâinile să l apuce. Cum îl atinse însă, obiectul sacru a căzut în bucăți, dar în curând bucățile căzute pe o masă s'au reunit singure, recompunând crucifixul. Atunci cei doi soți alergară să cheme pe preot, care aprinse în fața crucifixului o luminare. Altă minune eră, că ceara luminării nu se solidifică, scurgându-se pe masă, ci formă o literă de alfabet, de asemenea luminarea ardea fără să se consume. Împrăștiindu-se vestea minunii, sute de inși alergau în pelerinaj la căsuța cantonierului. Frumoasă — povestea!

Cei dintâi doctori veterinari. Regele încă în anul trecut a dat academiei veterinare dreptul de a investi și ea cu titlul de doctor, pe acei absolvenți ai săi, cari vor dovedi în specialitatea lor, cercetări științifice originale. Cele dintâi promoții de felul acesta s'au făcut Sâmbătă, în aula universității din Budapesta. Noi doctori veterinari, — trei la număr — sunt toți Slovaci maghiarizați.

Grevă la gimnaziul ev. ref. din Orăștie. Elevii clasei a opta dela gimnaziul ev. ref. din Orăștie s'au pus în grevă, nefiind mulțumiți cu purtarea unui profesor de acolo, din a cărui cauză a fost deschis din școală unul dintre cei mai buni școlari ai clasei a opta. Greviștii au luat hotărârea, că până nu se va face din partea direcțiunii cercetare nouă și nu să va aduce o hotărâre justă, nu vor cerceta școala.

Inundarea Tisei. Din părțile Sabolciului s'a scrie, că Tisa a inundat câmpiile din apropiere. Locuitorii din părțile acele sunt cuprinși de frica unor inundații mai mari.

Nenorocire pe moșia lui Tolstoi. În 30 Ianuarie s'a întâmplat o mare nenorocire pe moșia scriitorului Tolstoi, din apropierea Moscovei. Tolstoi avea o mulțime de oaspeți, cari au petrecut noaptea în palatul lui. Dimineața din nebagărea de seamă a unui servitor, s'a răsturnat o lampă și s'au aprins mobilele. În câteva clipe a cuprins focul întreg palatul. Opt persoane și-au pierdut viața, multe au suferit arsuri grave.

Un atentat nereușit. În Sibiu, a găsit un polițist Luni la 10 ore a. m. două patroane cu dinamită, lângă șinele tramvaiului electric, în strada Cisnădiei. Să presu-

pune, că au fost puse de nește lucrători italieni, cari au ajuns în conflict cu un inginer dela stabilimentul de electricitate. Astfel a scăpat liniștitul nostru oraș de un mare pericol.

Moartea unui geograf vestit. *Alfred Kuchh ff*, vestitul geograf german a decedat Vineri în Lipsca, în etate de 69 ani.

Magazin de bombe în o școală de fete. Din Moseva vin știri, că jandarmaria de acolo a aflat în edificiul unei școle de fete mai multe bombe, materie explosivă, arme și multe cărți revoluționare. Una dintre odăile institutului a servit studenților revoluționari de birou. Opt fete și conducătoarea școlii au fost deținute.

O familie întreagă nimicită. Din Petersburg s'a vestește, că în comuna *Marino* hoții au intrat noaptea în casa unui neguțator bogat de acolo, și după ce au omorât pe toți membrii familiei, în număr de 10 au dăd cu ei 40 de mii de ruble. *Fioroșii* tâlhari n'au cruțat nici copilul mic de 6 luni.

Sistarea pedepsei cu moarte. În o ședință din urmă a skupstinei din Cetinje ministrul de justiție al Muntenegrului a adus la cunoștință dorința principelui *Nicolae*, de a se suprima pedeapsa cu moarte. Scupstina a primit știrea cu aclamări, și a votat propunerea, excepționându-se numai cazurile de înaltă trădare, cari mai vin pedepsite cu moarte și în viitor.

Petrecere în Turda. Meseriașii români din Turda invită la petrecerea împreună cu teatru ce o vor aranja *Dumineca* în 24 Februarie st. n. în sala cea mare dela Hotelul Europa. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii meseriașilor români. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și sunt a se adresa dlui casar al reuniunii, care le va cuita pe cale ziaristică. Se va da piesa teatrală: „*Ruga dela Chiseteu*”, comedie populară într'un act cu cântări și joc de *Iosif Vulcan*.

Concert în Alba-Iulia. Corul vocal al bisericii gr. or. d'n Alba-Iulia-Maeri, invită la concertul cel va aranja *Duminecă* în 4 Februarie st. v. (17 Februarie st. n.) a. c. în sala cea mare dela hotelul „Europa” în favorul școlii gr. or. din Maeri. Inceputul precis la 8 ore seara. Suprasolviri se vor primi cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Bilete se pot procura la librăria *Schäser* și seara la cassa.

Șezătoare în Abrud. Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur" invită la șezătoria ce se va țineă *Joi* în 28 Februarie st. n. a. c. în sala hotelului „Detunată” în favorul școlii reuniunii. Prețul de intrare: de persoană 2 coroane, de familie 4 cor. Inceputul la 8 ore seara. Domniile și doamnele sunt rugați a se prezenta în costume românești.

Petrecere în Deva. Inteligența română din Deva invită la petrecerea cu dans ce o va aranja *Joi*, în 15/28. Februarie 1907. În localitățile hotelului „Crucea albă.” Inceputul la orele 8 ½ seara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor. Venitul curat este destinat pentru fondul gimnaziului român din Brad. Suprasolviri și oferte se primesc cu mulțumită și se vor cuită pe calea publicității.

Din public.†)

Mulțumite publice.

În ajul Crăciunului locuitorii comunei Drâmbariu au avut o seară de mare bucurie, de oarece corul bisericesc din comuna sus numită înființat de dl învățător *Nechifor Borza* a colindat pe la creștini cu care ocaziune s'a încasat pe seama școlii suma de 38 cor. 80 fileri. Următorii buni creștini au donat sumele următoare:

Stefan Magda 3 cor., *Sever Bran*, *Ioan Magda*, *Ioan Mărginean*, *Ioan Vasile*, fiecare câte 2 cor., *Ioan Ianc* 1 cor. 80 fil., *Iovu David*, *Todor Magda*, *Pompeiu Magda*, *Ilie Magda*, *Petru David*, *Clement Petrase*, *Iosif Ianc*, *Todor Hermenag*, *Nicolae Giosan*, *Martin Magda*, *Petru Giurcă*, *Maxim Anghel*, *Ioan Todor*, *Stefan Vasile*, *Dumitru Giosan*, *Ioan Magda*, *George Barb*, *Nicolae Ianc*, *Ioan Magda*, *Nechifor Petrase*, *Iosif Vasile*, *Nicolae Vasile*, fiecare câte 1 cor., *Vasile Magda* 80 fileri, *Petru Bela* 60 fileri, *Iosif Mărginean* 60 fileri, *Antonie Ianc*, *Alexandru Anghel*, *Nicolae Hermenag*, *Ioan Magda* bernu, *Stefan Magda* a Stani, fiecare câte 40 fileri.

Iar la concertul urmat de dans și aranjat tot de către corul sus zis în seara Anului nou au suprasolvit următorii:

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

George Cadariu, notar cercual 3 cor., *Ioan E. Magde*, preot gr. cat. 2 cor., *Sever Bran*, preot gr. ort. 2 cor., *Magda Stefan* a Stani 1 cor. 20 fileri, *Ioan Catean*, preot gr. ort. 80 fileri, *Zaharie Mihailan*, preot gr. ort., *Ioan Bucur*, inv., doamna *Virginia Roman*, *Ioan Bogdan*, preot gr. ort., fiecare câte 80 fileri, *Vasile Pop*, not. 20 fileri.

Intratele cu colinde cu tot au fost: 106 cor. 40 fileri, din cari sumă subtrăgându-se speșele 10 cor. 40 fileri, rămâne un venit curat de 96 cor., cu care sumă se va încheia curtea școlii.

Și pe calea aceasta le aducem marimonoșilor donatori și binevoitori ai școlii mulțumite.

Dee Dzen ca fapta aceasta bună să le fie răsplătită.

Drâmbariu, la 15 Ianuarie 1907.
Sever Bran *Stefan Magda*
prez. cassar.

În 26 Dec. 1906 st. v. (8 Ian. 1907 n.) s'au aranjat de către inteligența rom. din Boșorod cu binevoitorul sprijin al dlui notar cercual *Ajtay Géza* și al adj. său *Kolozs Béla* o petrecere în scopul unui fond pentru zidirea noii biserici din loc, cu care ocaziune au binevoit a contribui și suprasolvii următorii:

Nicolae Popa, paroh, *Toma Popovici*, inv., ambii câte 5 cor., *Iustin Tergovețu*, inv. 4 cor., *Rudolf Murășan*, întreprinzător 5 cor., toți din Boșorod, *Ajtay Géza*, notar Chitid 5 cor., *Kolozs Béla*, adj. not. Chitid 2 coroane, *Sebastian Ciocan*, preot Valea-Sângeorgiu 7 cor., *Nicolae Todor*, inv. 4 cor., *George Popovici*, preot 5 cor., ambii din Ocolul-mic, *Ilie Popovici*, inv. Dâncul-mare 2 cor., *Ioan Ned Ica*, pandur Chitid 1 cor., *Ferencz Lajos*, sergent jand. Chitid 3 cor., *Herczeg István*, propriet. Chitid 2 cor., *Aurel Popovici*, proprietar Boșorod 1 cor., *Tamás István*, șofar Luncani 3 cor., *Petru Popa*, vicenotar Căine-lu-de-joș 2 cor., *Dr. Vajna Farkas*, adv. Hațeg 5 cor., *Izrael Gustav*, comerciant Boșorod 5 cor., *Tóth Ferencz*, inv. 3 cor., *Miklós Antal* 1 cor., *Grüntaam Ignăcz*, com. 2 cor., toți din Chitid, *Popovici Iulius* econ. 40 cor., *Avram Giurgiu*, *Simion Deac*, *Nicolae Bălăjoiu*, *Nicolae Popovici*, *Ilisie Grueso*, *Grigorie Grueso*, *Lazar Bărcian*, *Susana Bărcian* năș *Popovici*, *Toma Vișe*, economi, fiecare câte 20 fil. toți din Boșorod, *Maria Eli* preoteasă rad., *Orăștie* 1 cor., *Czitron Adolf*, cărcămar Boșorod 4 cor., *Toma Popovici*, econ. Boșorod 1 cor., *Dr. Augustin Străitar*, adv. Hațeg 6 cor., intrând deci la cassa în total suma de 86 cor. 20 fileri, din cari subtrăgându-se speșele de 43 cor., a rămas un venit curat, care s'a administrat episcopiei bisericești în scopul sus amintit de 43 c. 20 fileri.

În numele episcopiei, a comitetului parohial și a întregului popor s'a exprimat deci și pe această cale marimonoșilor donatori și contribuții cele mai caldurese mulțumite.

Boșorod, la 7 Februarie 1907.

Nicolae Popa
paroch.

Cărți și reviste.

„*Albina*”, revistă populară. Anul X. nr. 18 cuprinde: Creșterea reea a copiilor d. G. Coșbuc. Puișorii, de Em. Gârhan. Sfaturile de iarnă pentru gospodari, de V. S. Moga. Bănoile populare satești ca îndrumătoare morale, culturale și naționale ale țăranimii, de Leon Mrejeriu. Orzul de toamnă, de D. Bujilă. Masa viilor, de Dobre Rădulescu. Diverse. Cronica. Ilustrațiuni. Redacția și administrația. Str. Mântuleasa 9, București.

Ce-i mai absurd și mai de condamnat,

ca a se simți cineva bolnav fără să folosească nimica atunci când cea mai mică muncă îi pare obositoare și când cineva își pierde tot cumpul. În cazul acesta „Emulsion” ul lui Scott, — preparat din oleu fin de peste cu var și natron-hipophosphit, — e unul din cele mai bune și mai sigure mijloace a fătări și a învioră trupul și sistemul nervos. „Emulsion” ul lui Scott, care în părțile lui constitutive e compus numai din cele mai bune calități, e un mijloc de nutrire neprețuit și produce repede voe și putere de viață. XI 252 2-4

Pescarul cu batogul cel mare este dovada pentru adevărata procedură a lui Scott.

Trimițându-se 75 fileri în mărci postale, și amintind de jurnalul acesta se trimite sticle de probă franco de călărie:

Dr. EMIL BUDAI „Stadtapotheke” BUDAPEST, IV., Váci-utca 84/86.

Prețul sticlei originale: cor. 2-50. Se capătă în toate farmaciile.

Editura si tiparul tipografiei arhidiecezane.

„HUNEDOARA“, însoțire de anticipațiuni și credit în Deva.

CONVOCARE.

Domnii participanți ai însoțirii de anticipațiune și credit „Hunedoara“ se invită în vârtutea §§-lor 23 și 24 ai statutelor la a

XXII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Deva Joi, 28 Februarie st. n. 1907, la 2 ore după amiază, în localul însoțirii.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Alegerea unui prezident, a unui v. prez., precum a 2 secretari și 2 scrutinători.
2. Raportul direcțiunii cu privire la activitatea conziliului administrativ și la starea cassei însoțirii (bilanțul) pe anul 1906, raportul comisiunii de supraveghiere, și hotărârea asupra profitului curat.
3. Statorirea bugetului pe anul 1907.
4. Alegerea directorului, vicedirectorului, cassarului, comptabilului și a secretarului pe timp de 3 ani.
5. Alegerea membrilor în conziliul administrativ pe timp de 3 ani.
6. Alegerea comisiunii de supraveghiere pe timp de 1 an.
7. Eventuale propuneri (§. 29).

În lipsa membrilor recerți, de peste jumătate a părților fundamentale — adunarea se va ține în înțelesul §-lui 25 din statute la 6 Martie a. c. tot la timpul și localul indicat.

Domnii participanți pot lua parte sau în persoană, sau prin plenipotențiații lor, cari asemenea au să fie participanți fundamentali (§. 26); nime nu poate exercita însă mai multe de 20 voturi (§. 10).

În timpul încheierii bilanțului însoțirea a avut 319 părți fundamentale à 100 cor. 31,900 coroane.

Din ședința conziliului administrativ al însoțirii „Hunedoara“ ținută în Deva la 30 Ianuarie 1907.

Alexandru Moldovan sen. m. p.,
director.

Dr. Cornel Popescu m. p.,
secretar.

[23] 1—1

Active

Bilanț cu 31 Decembrie 1906.

Pasive

Active	Pasive
Casa în număr 13,291.72	Părți fundamentale 31,900.—
Cambii de portfel 131,031.80	Fondul de rezervă 24,000.—
Imprumuturi pe obligațiuni 156,439.—	Fondul special de rezervă 4,501.13
Bon la alte bănci 3,828.—	Fondul pentru dubioase 2,000.—
Realități 1,289.39	Depuneri spre fructificare 234,412.50
Mobilier 312.72	Dividende neridicate 760.50
amortizare 32.72	Diverse conturi creditoare 618.99
Anticipațiuni 900.—	Interese transitoare anticipate 2,172.21
	Profit curat 6,694.58
	307,059.91

Debit

Contul Profit și Perderi.

Credit

Debit	Contul Profit și Perderi.	Credit
Interese:		
de reescompt 253.—	Venite la realități 253.40	
de depuneri 12,156.89	Interese 19,848.09	
Spese:	Provizțiuni 5,679.21	
de birou 1,743.52	Diverse venituri și interese de întârziere 4,409.52	
salare 4,290.—		
chirie 440.—		
Dare:		
directă și aruncuri 1,979.06		
după int. de depuneri 10% 1,215.69		
timbre 39.76		
Marce de prezențe 1,345.—		
Amortizare din mobilier 32.72		
Profit curat 6,694.58		
		30,190.22

Deva, 31 Decembrie 1906

Alex. Moldovan sen. m. p.
director.

Dionisiu Ardelean m. p.
cassar.

Alex. Moldovan jun. m. p.
contabil.

Membrii în direcțiune:

George Romanul m. p.
George G la m. p.

Dr. Alex. L. Hosszu m. p.
Dr. Cornel Moldovan m. p.

George Popoviciu m. p.
Alexandru Pătrău m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.
Deva, în 30 Ianuarie 1907.

Adam Lesnican m. p.

Dominic Rațiu m. p.

Romulus Cutean m. p.

„Cassa de păstrare în Mercurea“, societate pe acțiuni.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „Cassa de păstrare în Mercurea“, societate pe acțiuni se convoacă prin aceasta la

a IX-a adunare gen. ordinară,

conform §. 16 din statutele societății, pe *Duminică în 5 Martie st. n. 1907 la 11 oare a. m.*, în localul societății din Mercurea cu următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al Direcțiunii pentru anul 1906.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Deciziunea asupra conturilor anuale.
5. Deciziunea asupra împărțirii profitului curat.
6. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii Direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere.
7. Raport special referitor la zidirea casei institutului.
8. Raport special referitor la sumele distribuite de institut din venitele fondului de rezervă pentru scopuri culturale filantropice.
9. Alegerea a doi membri în direcțiune, în locul celor 2 eșiți prin sortare.
10. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 1 an.

În lipsa acționarilor recerți la adunarea generală din 5 Martie conform §-lui 20 din statutele societății, adunarea generală se va ține în 14 Martie st. n. 1907 cu acelaș program, la timpul și în localul deja indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa cu vot deciziv la adunarea generală sunt poțitiți, conform §-lui 17 din statute, a-și depune înainte de adunare acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassa societății, eventual cu 48 oare înainte la cassa institutelor «Albina» Sibiu, «Cassa de păstrare» Săliște, «Sebeșana» Sebeșul-săsesc, «Mielul» Poiana și «Brădetul» Orlat.

Mercurea, la 7 Februarie st. n., 1907.

[35] 1—1

Direcțiunea.

ACTIVA.

CONTUL BILANȚ.

PASIVA.

ACTIVA.	Cor.	b.	PASIVA.	Cor.	b.
Cassa în număr	36,139	33	Capital social:		
Cambii de bancă 88,643.—			1280 acții à cor. 100.—	128,000	—
Cred. camb. cu acop. ipot. 111,268.—			Fondul de rezervă	42,018	70
Imprumuturi pe ipotecă 222,681.—			Fondul de binefaceri	2,571	58
Imprum. pe oblig. cu cav. 288,915.—			Depuneri spre fructificare	887,005	84
Credite de Cont-curent 229,939.25	941,446	25	Dividende neridicate	63	—
Efecte 18,200 —			Diverse conturi creditoare	4,048	44
Depunerea fondului de rezervă 42,018 70			Interese anticipate pro 1907	8,711	92
Depun. fond. de binefaceri 1,571.58			Profit curat	15,975	01
Impr. din fond. de binefaceri 1,000.—	2,571	58			
Zidirile institutului și alte realități 44,360 25					
Diverse conturi debitoare 1,038 60					
Interese restante 2,619 78					
	1,088,394	49		1,088,394	49

DEBIT.

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

CREDIT.

DEBIT.	Cor.	b.	CREDIT.	Cor.	b.
Interese:			Interese:		
pentru fondul de rezervă 2,008 36			dela cambii de bancă 8,283.40		
pentru fondul de binefaceri 38.77			dela credite cambiale cu		
pentru depun. spre fruct. 34,900.54	34,939	31	acoperire hipotecară 6,121.16		
Spese:			dela imprum. pe ipot. 14,597.08		
salare 4,789.34			dela imprum. pe oblig. cu		
marce de prezență 741.—			cavenți 23,490.49		
impr., reg., chirie, porto etc. 1,891.48	7,421	82	dela credite de cont-curent 8,791.—	61,283	13
Contribuțiune:			dela efecte 980 —		
directă 1,651.83			Venite dela realități 967 86		
10% dare la int. dep. și fond. de binef. 3,493.93			Provizțiuni și admonițiuni 3,257 05		
ca competență de timbru 297.78	5,443	54			
Amortizarea mobilierului 700 —					
Profit curat 15,975 01					
	66,488	04		66,488	04

Mercurea, 31 Decembrie, 1906.

D. Vulcu m. p.,
director executiv.

Elie N. Petruțiu m. p.,
contabil.

Direcțiunea:

I. Droc m. p.,
prezident.

D. Comșa m. p.,
viceprezident.

Avr. S. Pecurariu m. p.

A. Măcelar m. p.

I. Popescu m. p.

G. Muntean m. p.

I. Floașiu m. p.

D. Stroia m. p.

N. Albu m. p.

Ioan Vătășan m. p.,

revizor expert al băncilor române asociate.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în conzonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă.

Mercurea, 7 Februarie, 1907.

Comitetul de supraveghiere:

N. Hențiu m. p.
prezident.

Dr. Nicolae Schiau m. p.

Ioan Dăian m. p.

„CREDITUL“,
institut de credit și economii societate pe acții în Zernești

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, ca societate pe acții „CREDITUL“ se convoacă la a

III-a adunare generală ordinară

care se va ține în Zernești, la 24 Februarie 1907 la 2 oare p. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Numirea a 2 notari și 3 verificatori și scrutatori.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
4. Distribuirea profitului.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune în locul celor sortați cu mandat pe 6 ani.
6. Eventuale propuneri întrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari în senzul §. 20 din statutele societății voesc a lua parte la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu o oară mai înainte de deschiderea ședinței, la cassa institutului.

Zernești, în 3 Februarie, 1907.

Nr. 33 (1-1)

Direcțiunea.

CONTUL BILANȚULUI.

Activa — Vagyon.	Mérleg számla.	Pasiva — Teher.	
	K f	K f	
Cassa în num. — Pénztár készlet	3,413 04	Contul social: — Részvény tőke:	
Cambii de bancă — Váltó tárcza	216,220 88	800 actii à K 100 — 800 drb.	
Credite personale — Személyes hitelek	38,770 52	részvény à K 100	80,000 —
Spese de fondare — Megállapított költségek	580 —	Fondul de rez. — Tartalék alap	3,472 39
După amortizare — leírás	58 —	Fondul cultural — Jótékonyozások alap	965 72
Mobilier — Leltár számla	886 —	Depuneri spre fruct. — Betétek tak. könyvecskékre	178,581 47
după amort. — leírás	88 60	Interese antic. pe 1907 — Előlegezett kamatok 1907 évre	4,201 81
Diverse conturi debit. — Különféle tartozó számlák	15,667 02	Diverse conturi credit — Különte hitelező számlák	228 06
		Profit curat — Tiszta nyereség	7,941 41
	275,390 86		275,390 86

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

Debit — Tartozik.	Nyereség és Veszteség számla.		Credit — Követel.
	K	f	K f
Inter. după depun. spre fruct. — Kamatok takarékbetétek után .	7,071	16	
Spese: — Költségek:			
Remuner. -- Tisztelet díj 500—			
Porto și diverse spese — Posta kiadások és különféle költségek	954	36	
Salare — Fizetések	266	64	1,721—
Contribuțiune și competență — Adó:			
directă — egyenes	1,946	57	
10% dare dela int de dep. — 10% adó takarékbetéti kamatok után	707	12	2,653-69
Chirie — Lakbér.		320—	
Amortizări: — Leirások:			
din spese de fondare — a megállapított költségekből	58—		
din mobilier — a leltár számlából	88	60	146 60
Profit curat — Tiszta nyereség .	7,941	41	
	19,853	86	
			19,853 86
</			

Zernești, 31 Decembrie, 1906 — Zernest, 1906 dec. hó 3-án.

Garoiu m. p., președinte. Nicolau Pană m. p., contabil.
N. Guguian m. p., Moise Micu m. p., Dr. I. Meșian m. p., I. I. Comșa m. p.,
membru în direct. membru în direct. director executiv. membru în direct.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în conșonanță cu registrele principale și auxiliare — A fenti méreleg kimutatást valamint a jövődelem kimutatást átvizsgáltuk és azokat úgy a könyvet, mint az egyes okiratokkal meg-egyezőknek találtuk.

Zernești, în 3 Februarie 1907 — Zernest, 1907 Február hó 3-án.

Comitetul de supraveghiere — A felülvizsgáló bizottság:

I. Strevoiu m. p., prez. B. Meșian m. p. I. Comșa Baiu m. p. I. Sperchez m. p.

Propunerea direcțiunii referitor la împărțirea profitului curat.

1. După capitalul social, ca dividendă acționarilor . Cor. 4,000 —
2. 5% fondului de rezervă „ 197 05
3. 10% tantiemă direcțiunii „ 394 14
4. 5% membrilor comitetului de supraveghiere „ 197 05
5. 2% directorului executiv „ 78 88
6. 2% contabilului „ 78 88
7. 2% fondului cultural „ 78 88
8. Augmentarea fondului de rezervă „ 1,427 61
9. Augmentarea fondului cultural cu „ 34 28
10. Gimnaziului din Brad „ 200 —
11. Pentru scopuri de binefaceri „ 116 53
12. Venit transpus pe anul 1907 „ 1,038 11

Cor. 7,941 41

Direcțiunea.

„PLUGARIUL“,
institut de credit și economii, societate pe acții în Săcădate.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Plugariul“, societate pe acții, se invită conform statutelor la a

IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Săcădate (localul institutului) Duminecă, în 10 Martie a. c. st. n. la 1 oară p. m.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului anului de gestiune 1906.
2. Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului realizat.
3. Eventual alte propuneri.

Acei domni acționari cari, sau în persoană sau prin plenipotențiați, voiesc a lua parte la adunare să fac atenți conform §-ului 17 din statute, a depune acțiunile scrise pe numele lor precum și plenipotența înainte de deschiderea adunării la cassa societății.

Săcădate, la 10 Februarie, 1907.

Direcțiunea.

Bilanț la 31 Decembrie 1906.

Activa — Vagyon.	Mérleg számla 1906. december hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f	K f	
Cassa în numărar — Készpénz.	5,462	06	Capital societar — Részvénytőke	20,000—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	149,630	30	Fond de rezervă — Tartalék alap	3,600—
Imprum. pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök	2,176—		Fond de binefaceri — Jótékony alap	500—
Mobilier — Felszerelés	140—		Depuneri spre fruct. — Betétek	110,911 91
amortizare — leirás	20—	120—	Cambii reescontate — Visszeszámitolt váltók	17,050—
			Creditori — Hitelezők	258 80
			Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	168—
			Interese tranzitoare — Átmeneti kamatok.	1,412 60
			Profit reportat — Áthozott nyereség	100 92
			Profit din anul crt. — Nyereség f. évből	3,386 13
				3,487 05
	157,388	36		157,388 36

Profite și perderi la 31 Decembrie 1906.

Spese — Kiadások.	Nyereség és veszteség számla.		Venite — Bevételek.	
	K	f		K f
Interese după depuneri — Betét kamat	4,812	83	Profit reportat — Áthozott nyereség	
Salare — Fizetések	600	—	Interese dela cambii es- contate — Kamat le- számított váltók után . 9,614	29
Marce de prezență — Je- lenleti jegyek	123	—	Interese dela obligațiuni — Kamat kötvények után	98 45
Spese: chirie, luminat, în- călzit, tipărituri etc. — Költségek: házbér, vi- lagítás, fűtés, nyom- tatványok.	530	32	Provizioni — Jutalékok.	788 83
Dare: — Adó: directă și aruncuri — egyenes és potadó	548	01		
10% dela interese la depuneri — betéti ka- mat után	481	28		
Amortizare de mobilier — Leírás a felszerelésből	20	—		
Profit curat — Tiszta nyereség	3 487	05		
	10,602	49		10,602 49

Săcădate, la 31 Decembrie 1906.

Constantin Prie m. p., președinte — elnök. Ioan Stanciu m. p., cassar — pénztárnok. Ioan Iordachie m. p., contabil — pénztárnok.
Ioan Căndea m. p., membru în direcțiune — igazgatósági tag. Simeon Grădinar m. p., membru în direcțiune — igazgatósági tag.
Ioan Vatașan m. p., revizor expert — szakértő revizor.

Rendzút și aflat în conșonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgálatott és a fő és segédkönyvekkel összehangában találtattott.

Săcădate, Februarie, 1907.

Comitetul de supraveghiere — A felügyelő bizottság:

Dr. Ioan Bucur m. p., președinte — elnök. Toma Bencchia m. p. Toma Podea m. p. Toma Mahara m. p. Sever Silca m. p.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuietură de ureche, bătăie de inimă, sgăriuri de inimă, asma, auzul greu, sgăriuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurșe din toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios opriit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 6.—
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.